

AINA

NA

MIFANO

KUFAFANUA AINA NA MITAMBO Cecil N. Wright

I. UTANGULIZI.

Hili ni jibu la ombi kutoka kwa ndugu mhubiri anayeheshimika kwa miaka mingi, kwa “karatasi nyingi zinazofafanua tofauti [za] maneno yanayopatikana kwenye ukurasa, Yaliyomo, [ambayo] yanaonekana kuwa yote kutoka kwa familia moja ilhali ikimaanisha kitu tofauti katika kila neno linaloonyeshwa,” katika kitabu anachomiliki. Ni juzuu kubwa la kurasa 1,007 pamoja na kurasa za xxviii za utangulizi na kiambishi awali, zenye kichwa *Preaching from the Types and Metaphors of the Bible*, cha Benjamin Keach (1640-1704) wa London, Uingereza.

Alifafanua sehemu ya ndani ya kifuniko cha vumbi la kitabu kama "mtu aliyejifundisha" ambaye "alipata umaarufu kama mhubiri mwenye nguvu na mtetezi wa mafundisho ya Kibaptisti," ambaye kulingana na Dibaji (ukurasa wa vii), alianza kuhubiri akiwa na umri wa miaka 18 na wakati wa huduma yake ya miaka 46 zaidi ya kazi 40 zilitoka kwa kalamu yake kubwa.

Jambo la kutokeza kati ya vitabu hivyo lilikuwa tome iliyotajwa hapo juu, iliyochapishwa kwa mara ya kwanza huko London, lakini sio hadi 1855, zaidi ya miaka 150 baada ya kifo cha mwandishi, na chini ya kichwa, *Tropologia: Ufunguo wa Kufungua Metaphors za Maandiko*, pamoja na Aina za Agano la Kale, zilizoangaziwa na "Makala ya kuthibitisha Mamlaka ya Kimungu ya Biblia Takatifu." Lakini chini ya kichwa chake cha sasa ilipewa hakimiliki na kuchapishwa tena na Kregel Publishing of Grand Rapids, Michigan, Marekani, mwaka wa 1972 na kuchapishwa tena mwaka wa 1975, 1976, 1978, na 1980, kama mara nyingi zaidi tangu wakati huo sijui.

Katika kurasa za "Yaliyomo" (mst. na vi.) za mwisho, sehemu mbili zimeorodheshwa: Sehemu ya I, **KUFAFANUA NA KUTAFSIRI AINA NA MIFANO ILIVYOTUMIWA KATIKA BIBLIA**, kurasa 240, zilizorejelewa katika ombi lililotajwa hapo juu; na katika Sehemu ya II, **VYANZO VYA KUHUBIRI KUTOKANA NA AINA NA MIFANO ZA BIBLIA**, kurasa 767 zilizosalia.

1. NJIA NA TAKWIMU: Metonimia, Kejeli, Sitiari, Synecdoche, Catachresis, Hyperbole, Allegory, Methali, Enigma.

2. SAMU NA TAKWIMU: Vielelezo, Mipango

3. AINA NA MIFANO: Aina, mafumbo.

BibleWay Publishing inapeana ruhusa ya kuchapisha kwa masomo kwa madhumuni yasiyo ya kibiashara kwa ukamilifu bila mabadiliko au malipo.
Randolph Dunn, Mchapishaji - Roberto Santiago Mhariri
Wasiliana nasi kwa info.BiblewayPublishing@gmail.com

II. MJADALA.

1. Uchunguzi wa Jumla.

Katika Kurasa za 1 na 2 za maandishi yanayofaa, kuna nakala ya jedwali la yaliyomo hapo juu, kuanzia chini ya kichwa cha TROFIES NA TAKWIMU, pamoja na maelezo ya hapa na pale kabla ya kuchukua aina na sitiari ya mtu binafsi. Ufafanuzi wa kwanza ni mstari mdogo chini ya kichwa, kama ifuatavyo: "RHETORIC YA MAANDIKO, au UTAFUTAJI MTAKATIFU, unaweza kupunguzwa hadi vichwa au sura mbili za kanuni" - "Nyara," na "Takwimu."

a. Kuhusu "tropes" imeelezwa kwamba "zinahusu maana ya maneno, yaani. "zinapotolewa kutoka kwa maana yao sahihi na ya kweli kwa kile ambacho ni tofauti au kinyume; Ambayo etimolojia ya neno inaonyesha; kwa maana tropes inatokana na trepo inayoashiria verto, muto, kugeuka kwa mabadiliko."

Katika yaliyotangulia, nomino za trope, trophe, na tropos zinaonekana kutumika kwa kubadilishana ingawa hazimaanishi sawa licha ya kuwa na chimbuko la kawaida, yaani, kutoka kwa kitenzi terpo kugeuka au kubadilisha.

Neno "trope" kama tamathali ya usemi ni namna ya neno la Kigiriki trope, likitokea wakati mmoja katika Agano Jipya, katika Yakobo 1:17, ambapo linazungumzia "kivuli cha kugeuka-geuka," likirejelea kivuli cha usiku kinachorushwa na kugeuka au kuzunguka kwa dunia kwenye mhimili wake. Haitumiwi kama tamathali ya usemi, lakini tamathali ya usemi inayoitwa kutoka kwayo inaonyesha zamu au mabadiliko, ambayo ni, ya lugha kutoka kwa maana yake halisi hadi maana ya kitamathali, kwani mgeuko halisi wa dunia hubadilika mchana hadi usiku katika eneo lolote la ulimwengu wetu.

Trophe, hata hivyo, si kisawe cha trope, kama inavyowakilishwa hapo juu, lakini badala yake hutumiwa kwa lishe au chakula, na kati ya hizo hutumiwa mara 16 kama ifuatavyo (katika King James Version): "NYAMA" mara 13 (Mathayo 3:4; 6:25; 10:10; 24:25; Luka 12:2; 6; Yohana 12:23; 27:33,34; Waebrania 5:12,14 "CHAKULA" mara 3 (Matendo 14:17; 27:38) (inayotokea katika maneno, koresthentes trophe, yenye maana ya kushiba [au,] na chakula, lakini ikitafsiriwa katika nahau ya Kiingereza kama "nimekula vya kutosha");

b. Kuhusu "takwimu," vile vile inasemwa kwamba "Wagiriki huziita {S} chemata, kuashiria tabia au pambo la usemi, hazibadilishi au maana ya maneno, bali huzipamba, kuzipamba, au kuzipamba." Kwa sababu mbili nimeongeza "S" mwanzoni na sijatambuliwa kama hivyo na wasahihishaji.

Moja ni kwamba bila hilo sikuweza kupata neno kama hilo katika kamusi za Agano Jipya au Kigiriki cha kilimwengu, na kunifanya niamini kuwa ni kosa la uchapaji, ambalo yaelekea lilifanywa na mtayarishaji wa kuandika na kutoonwa kuwa hivyo na wasahihishaji.

Nyingine ni kwamba wakati baadaye mada ya "Mipango na Takwimu" inapoanza kushughulikiwa katika maandishi (uk.199), inasemwa: "Neno Schema, kimsingi na kwa usahihi huashiria vazi, tabia, au pambo la mwili; na kwa sitiari hutafsiriwa kuashiria uzuri au pambo la usemi, kama vile Kilatini inavyosema; takwimu (kama wengine wanavyosema) kwa sababu wacheza jukwaa, kwa kubadilika kwa tabia zao, waliwakilisha

takwimu tofauti za wanaume: takwimu hizi huitwa taa za balagha na mapambo, na hazibadilishi maana ya maneno, kama trope zinavyofanya, lakini hutoa pambo au uzuri kwa usemi.

Kuna uwezekano kwamba Aristotle alitumia neno la Kigiriki schema, na kwamba Cicero alitumia neno la Kilatini fifura, umbo, umbo, umbo, kutoka kidole, kuunda, umbo, kulingana na Kamusi Mpya ya Karne ya Ishirini ya Webster, Unabridged (1959).

Mwisho pia unasema juu ya figura ya Kilatini, kwamba katika rhetoric ni "mfano wa hotuba: kwamba katika sarufi ni kupotoka kutoka kwa sheria za mlinganisho au syntax: ujenzi usio wa kawaida"; na kwamba msemu "takwimu ya usemi," ni "usemi unaotumia maneno kwa maana isiyo ya kawaida au isiyo halisi ili kutoa uzuri wa uangavu wa mtindo: sitiari, ufananisho, tashibiha, litoti, hyperbole, metonymy, synechdoche, n.k.; trope."

Matokeo yanaonekana kuwa kwamba katika matumizi ya jumla, "Tropes" (au lugha ya kitropiki) na "Takwimu" ("takwimu za usemi," au lugha ya kitamathali) ni katika siku zetu kivitendo kitu kimoja, ambapo hapo awali "takwimu" ilizingatiwa kama spishi ya "trope," iliyozuiliwa kwa kiasi kikubwa (lakini sio pekee) ambayo haibadilishi maana ya kitropiki.

c. Kategoria ya tatu kwenye ukurasa wa yaliyomo, yaani, "Aina na Mafumbo," haijatajwa tena kwenye ukurasa wa 1 na 2 na yaliyo hapo juu, lakini inashughulikiwa kwenye ukurasa wa 225-240. Hata hivyo, tutajumuisha katika juhudi zetu za "kufafanua kwa uwazi tofauti [za] maneno yanayopatikana kwenye ukurasa, "Yaliyomo." Zaidi ya hayo, kichwa kidogo kwenye ukurasa wa 228, kinasomeka: "Aina za Kinabii, na Vitendo vya Kawaida, na vya Ishara." Kwa hivyo, tutajumuisha "Alama" katika ufafanuzi wetu wa maneno.

"Ufafanuzi" wetu utalenga kuwa rahisi na muhtasari wa umbo kadiri tunavyoweza kuzifanya, zikiwa na mifano ya kutosha kuwa ya kielelezo ifaavyo na yenye thamani ya vitendo bila kuanza kukamilika.

2. Ufafanuzi wa Masharti.

Fasili za kamusi zitatumika inavyoonekana inafaa. Na hivyo itakuwa nyenzo nyingine yoyote ya chanzo inapatikana kwa urahisi. Lakini chanzo kimoja bora nilichonacho ni kitabu cha maandishi chenye kurasa 400 kiitwacho Hermeneutics (1888), cha DR Dungan, chenye sura tatu za "Lugha ya Kielelezo." Na ndugu aliyetajwa hapo juu pia nimetumiwa nakala ya Types and Metaphors of the Bible, na JW Monser, pamoja na "Utangulizi" na "Chas. Louis Loos, Rais wa Chuo Kikuu cha Kentucky" (marehemu ikiwa sio rais wa mwisho kabla ya kukoma kuwapo mnamo 1908).

Mosner, katika "Dibaji" yake, ambayo haijawekwa tarehe, anaanza kwa kusema, "Baada ya Kuisha kwa miaka michache kazi hii imewekwa mikononi mwa umma." Na, katika Mei 1936, FL Rowe, kwenye "Dibaji ya Toleo la Sasa," alisema hivi: "Kutoa kitabu hiki kwa undugu kumehusisha kujidhabihu sana kwa upande wa mhubiri wa sasa ambaye amepitia navyo kwa sababu ya baraka kubwa ambayo itathibitika kwa vizazi vya sasa na vijavyo. Hakuna kitabu kingine ambacho kimewahi kuchapishwa kama hiki. Toleo lililochapishwa na Rowe pia lilichapishwa tena na Kampuni ya Wakili wa Injili, 1995, bila maoni yake yoyote, ambayo uchapishaji ulitoka nakala iliyoniuzima.

Kitabu hiki kimetajwa kwa sababu Monser, katika "Dibaji" yake, anamshukuru Keach kwa kuwa mmoja wa maandishi wanne ambao yeye mwenyewe alikuwa na deni kubwa kwao; pia kwamba Monser na Keach wanazungumza juu ya "Aina na Sitiari" kana kwamba istilahi mwavuli ambazo lugha yote ya kitamathali inashughulikiwa - sitiari zinazohusiana na maneno, na aina za sentensi (ambayo inachanganya bila tofauti hii inayokusudiwa kueleweka).

Na Monser, kwa njia fulani yenye mantiki zaidi kuliko Keach, anapanga kitabu chake juu ya muundo huo. Jukumu letu hata hivyo, si kushughulika na Monser, bali masharti yanayopatikana kwenye ukurasa wa

Yaliyomo ya Keach. Hili sasa tunaanza kujaribu, na tutatilia maanani tunapomaliza na sitiari zake ("a" hadi "j" hapa chini) na kuanza na aina zake ("k" hadi "n"), kama maneno mwavuli.

a. Metonomia. Ni kutoka kwa maneno ya Kigiriki meta, kuonyesha mabadiliko, na onoma, jina, hivyo mabadiliko ya jina; kuajiriwa kwa jina moja au neno kwa lingine ambalo lina uhusiano fulani kati yao wenyewe, "kama tunaposema mtu ahifadhi meza nzuri, badala ya riziki nzuri; tunasoma Virgil - yaani, mashairi yake au maandishi yake; wana 'Musa na manabii' - ambayo ni vitabu vyao, au maandishi; mtu ana kichwa safi - yaani, ufahamu, au akili ambayo ni, moyo wa joto. (Webster.)

Mara nyingi takwimu hii ina mfanano wa karibu wa sitiari na mafumbo. Kwa kweli, tamathali zote za usemi zinahusiana, kama ilivyotajwa katika ombi la karatasi hii kama inavyoonekana kuwa hivyo, ambayo ni kwa sababu zote zimeajiriwa kwa madhumuni ya kulinganisha kitu kimoja na kingine kwa maana fulani. Metonomy ni mojawapo ya dhahiri zaidi, lakini ya aina tofauti yenyewe, kama ifuatavyo:

(1.) Chasababu, kwa sababu iliyotajwa wakati athari inakusudiwa, kama "kila Musa anaposomwa" (2 Wakorintho 3:15), ikimaanisha maandishi yake, kama ilivyo katika mifano kama hiyo iliyokwishatajwa bila kurejelea aina mbalimbali za mafumbo yenyewe:

(2.) Ya Athari, pamoja na athari iliyowekwa kwa sababu; sababu ilimaanisha, lakini athari iliyotajwa -- kama katika Mathayo 13:37-38 , ambapo inasemekana kwamba "mwana wa Adamu" alipanda "mbegu njema" katika ulimwengu, yaani, "wana wa ufalme," na "Ibilisi" alipanda "magugu," "wana wa yule mwovu." Kristo hakupanda kihalisi "wana wa ufalme," bali neno la Mungu ambalo kwalo walitokezwa. Vivyo hivyo, Ibilisi hakupanda kihalisi "wana wa yule mwovu," bali uwongo ambao wanatokezwa nao.

(3.) Ya Somo, pamoja na somo linalotajwa lakini kama kiambatanisho - jambo linalohusika au mali yake linakusudiwa, kama (a) Yesu akimwambia Sauli, "Kwa nini unanitesa?" (Matendo 9:4), akimaanisha kuteswa kwa wanafunzi wake; pia (b) Yesu akiwaambia wanafunzi wake juu ya "kikombe," "Nyweni nyote katika hiki" (Mathayo 26:27), chombo kikiwekwa kwa ajili ya waliomo;

(4.) Ya Kiambatanisho, pamoja na kiambatisho kilichowekwa kwa somo, kama (a) "ndipo mtashusha mvi zangu kuzimu (Mwanzo 42:38), lugha ya Yakobo kwa wanawe. Nywele zake zenye mvi zinazohusiana na umri wake tu, lakini zinasemwa badala yake mwenyewe; au kama (b) "kutahiriwa" na kwa kuwa "wasiotahiriwa" na kwa vile "watu wasiotahiriwa" Wayahudi, kila mmoja wao hutofautisha.

b. Kejeli. Neno hili linatumika kutoka kwa Kigiriki eironeia, kutoka eiro, mtenganishaji katika usemi - ambaye anasema jambo moja huku akimaanisha lingine. Inapotumiwa kama tamathali ya usemi, isiyokusudiwa kudanganya, "kutengana kunamaanisha kudhaniwa kwa mfano au kujifanya kwa ustadi." Kwa hivyo, kejeli ni "aina ya ucheshi, dhihaka, au kejeli nyepesi, ambayo inachukua mtindo wa usemi ambao maana inayokusudiwa ni kinyume cha maana halisi ya maneno, kama wakati semi za sifa zinatumiwa ambapo lawama inakusudiwa." (Webster).

Dungan (ukurasa wa 316-318) anasema: "Kejeli inaweza kugunduliwa (1) kwa kauli iliyotolewa na mwandishi: wakati mwingine husema kwamba mambo fulani yalisemwa kwa dhihaka. (2) Wakati fulani huonekana kutokana na sauti au lafudhi, au namna ya mzungumzaji. (3) Wakati mwingine itatambuliwa na mhusika wa hotuba: ikiwa mzungumzaji kwa dhulma hiyo atakuwa amezungumza kwa dhihaka ya aina hiyo. (4) Ubadhirifu wa sifa, wakati sisi sote tunamjua mhusika na mwandishi, utatuwezesha kutambua dhamira ya kuongea, na kuchapishwa, kunaweza kuwa hakuna kitu katika mfumo wa maneno kuashiria kwamba ilikuwa hotuba ya kejeli; umbali na wakati.

"Maandiko yana mifano mingi ya kejeli, lakini kwa sheria ambazo tumetoa tayari kwa utambuzi wake, tutataja michache tu, kwa maana halisi katika [zaidi] hali yoyote sio ngumu." Avers Dungan.

Kisha ananukuu na kunukuu, na katika baadhi ya matukio anatoa maoni kwa ufupi juu ya vifungu vifuatavyo, ambavyo tunanukuu tu: 1 Wafalme 18:27; 1 Wafalme 22:15-18; Ayubu 12:2; Waamuzi 10:14; 1 Wakorintho 4:8-13; isipokuwa Matendo 2:13, ambayo kwayo yeye atoa maelezo yafuatayo: "Bila shaka walimaanisha kueleweka kuwa walisema kwamba walikuwa wamelewa; lakini kulewa na divai tamu hakutawaleweshwa. Walimaanisha kile ambacho tungemaanisha tunaposema juu ya mtu kwamba 'ana furaha' au kwamba "amejaa maziwa. Wanasema jambo moja, lakini wanamaanisha lingine."

(Inaweza kudhaniwa kwamba kwa kukosa kundi lingine lolote lifaalo zaidi, Keach (Uk.33) anajumuisha baadhi ya mambo yaliyonenwa kwa kujifanya, kwa njia ya majaribio ya kujaribiwa, kama Mungu alipomwambia Ibrahimu: "Mchukue mwanao, mwana wako wa pekee, Isaka, umpendaye, ukaende zako mpaka nchi ya Moria, ukamtolee sadaka ya kuteketezwa juu ya mlima mmojawapo wa milima, ambayo nitaionyesha; Aliwaalika malaika, ambao alidhani kuwa ni wanadamu, nao wakasema, "La, lakini tutakaa barabarani usiku kucha," ambapo walikusudia kukaa naye, na kumkomboa yeye na familia yake kutoka kwa uharibifu wa Sodoma asubuhi iliyofuata (Mwanzo 19: 1-16) binti aliyeteswa, na hatimaye akamwambia, "Ee mwanamke, imani yako ni kubwa; na iwe kwako kama utakavyo," na binti yake akaponywa tangu saa ile [Mathayo 15:21-28].

c. Sitiari. Hii ni kutoka kwa maneno mawili ya Kigiriki, meta, zaidi, au juu na pherin, kuleta, au kubeba kwa maana ya kubeba. Katika balagha hutumiwa kwa neno au kifungu cha maneno kihalisi kinachoashiria aina moja ya kitu au wazo badala ya jingine kwa njia ya kupendekeza mfanano au mlinganisho kati yao (meli inalima baharini; volley of viapo). Sitiari inaweza kuzingatiwa kama tashibiha iliyobanwa, ulinganisho unaodokezwa katika ile ya awali (paji la marumaru) ikiwa wazi katika mwisho (paji la uso nyeupe kama marumaru). (Webster).

(Neno lingine linahitaji kutajwa kuhusu meta, kwa kuwa chini ya "Metonomia" lilitumiwa kuwakilisha mabadiliko, na sasa kama zaidi ya hayo, au zaidi. Hiyo ni kwa sababu ni neno linalonyumbulika sana, lenye maana mbalimbali zinazohusiana kulingana na muktadha. Webster, inayowakilishwa katika aya iliyotangulia, inasema kwamba ina maana kati ya, na, baada ya; na kama kiambishi awali humaanisha kwa ujumla pamoja na (a, baada ya), mabadiliko, na baada ya, kufaulu, baada usafiri, uhamisho, zaidi, kupita, juu.

Dungan anaona: "sitiari ni fupi na ni kali zaidi kuliko tashibiha. Kwa ajili hiyo ilitumiwa mara nyingi zaidi na watu wa kale. Inawakilisha sifa kwa njia ya kiwakilishi cha fikira inayokusudiwa kuwasilishwa, kwa kuita kitu kimoja kwa jina la istilahi nyingine ambayo inaashiria sifa zinazopaswa kufanywa kuwa maarufu. Similia hiyo kwa upole inasema kwamba ni kama tashio. simba' (Hosea 13:8), ni mfano 'Yuda ni mtoto wa simba' (Mwanzo 40:9), ni sitiari.

d. Synechdoche. Kulingana na Webster, neno hili linatokana na neno la Kigiriki synekdoche, kutoka synekdechethai, linalomaanisha kupokea kwa pamoja - kutoka kwa syn, na, na ekdeschestai, kutoka ek, nje na dechesthai, kupokea.

(Katika Kigiriki, silabi ya kwanza imeandikwa kwa herufi epsilon (u), kama inavyotolewa katika kamusi ya Kigiriki-Kiingereza. Lakini katika Kilatini na mara nyingi katika Kiingereza inatafsiriwa kama "Y," kama ilivyo hapo juu na Webster. Kama singekuwa nikimnukuu Webster, hata hivyo, ningemtumia "u". Hii inatajwa endapo ningepatikana nikifanya hivyo mahali pengine.)

Katika rhetoric, Webster anasema kwamba neno hilo hapo juu ni tamathali ya usemi ambayo yote iko nje kwa sehemu au sehemu kwa ujumla. "lakini," anaelezea Dungan, "wakati hii ni sifa kuu ya trope hii, haimalizi kamwe." Kwa hiyo anapanua matumizi yake kwa vipengele sita zaidi vinavyohusiana ambavyo tutajumuisha, akitoa sampuli za mifano yake ya zote nane, kama ifuatavyo.

(1.) Yote imewekwa kwa sehemu. Katika Luka 2:1, inathibitishwa kwamba kutoka kwa Augusto ilitoka amri kwamba "ulimwengu wote uandikishwe." Hili lisingeweza kukumbatia zaidi ya majimbo ya Kirumi, ambayo kwa hakika yalikuwa makubwa na yenye kupanuka.

Kwa sura hii ufalme wa mbinguni unasemwa mara nyingi, wakati ambapo kipengele kimoja tu cha ufalme huo kinamaanishwa. Mifano katika Mathayo 13 haelezeki juu ya dhana nyingine yoyote - neno "ufalme" linatumika wakati kipengele kimoja tu kinamaanisha katika kila tukio - kama "Ufalme wa mbinguni umefananishwa na mtu aliyepanda mbegu katika shamba" (mst.24); "Ufalme wa mbinguni umefanana na punje ya haradali" (Mst.31); "Ufalme wa mbinguni umefanana na chachu aliyotwaa mwanamke, akaificha ndani ya pishi tatu za unga hata ukachacha wote"; na kadhalika.

Chini ya sura hii, Lazaro (Luka 16:23) anawekwa kwa ajili ya roho ya Lazaro iliyobebwa na malaika hadi kifuni mwa Ibrahimu. Na, katika Yohana 19:42 na 20:2, tuna sura hii iliyotumika ya Yesu na Bwana kwa mwili wake, uliowekwa kaburini na baadaye haukuwepo kaburini.

(2.) Sehemu iliyowekwa kwa ujumla. Katika Mwanzo 46:27, "nafsi zote za nyumba ya Yakobo walioingia Misri walikuwa sabini." Neno "nafsi" hapa, kama katika sehemu nyingi za Biblia, linawakilisha watu - kitu kimoja kinachoitwa, lakini mtu mzima amekusudiwa. Hii pia ni mara nyingi kesi na wokovu wa wenye dhambi - wote wa masharti yanakusudiwa kwa matumizi ya moja.

Mara nyingi ni "imani." Kwa sababu bila hiyo hakuna kitu kingine kinachoweza kufuata. Kwa hiyo, mlinzi wa gereza wa Filipi aliambiwa, "Mwamini Bwana Yesu, nawe utaokoka pamoja na nyumba yako" (Matendo 16:31); lakini neno la Bwana likahubiriwa kwake na nyumba yake, nao wote wakabatizwa, wakamwamini Mungu (mash.32-34).

Wakati mtume Petro, alishutumiwa na baadhi ya ndugu zake Wayahudi katika Yerusalemu kwa ajili ya kuingia "kwa watu wasiotahiriwa" na kula pamoja nao, alipokuwa amesimulia matukio yaliyoongoza na kuhusishwa na kugeuzwa imani kwa nyumba ya Kornelio katika Kaisarea, ndugu zake katika Yerusalemu "wakanyamaza, wakamtukuza Mungu, wakisema, Ndipo Mataifa naye awape uzima" (Matendo 1:18). wakitaja hilo pekee - ijapokuwa, kulingana na Matendo 10:48, walikuwa wameamriwa "kubatizwa kwa jina la Bwana" - lakini bila kifungu cha Matendo 10 kusema chochote wazi juu ya toba, ingawa inamaanisha hivyo.

(Inadokeza kwa sababu ya kusema kwamba kile kilichoamriwa ni ubatizo wa "maji" (10:47), "katika jina la Bwana" (Mst.48) - "Bwana Yesu Kristo" 11:17 - na wote wawili toba na ubatizo katika jina la Yesu Kristo vilikuwa kwa ajili ya ondoleo la dhambi, kulingana na mahubiri ya awali ya Petro (Mdo. 2:38), isipokuwa kila moja ya amri zilizotajwa katika muktadha huo, bila kutajwa katika muktadha huo pekee. au wengine.)

Kwa habari ya Sauli wa Tarso, ambaye alipaswa kwenda katika mji wa Damasko ambako angeambiwa "yale aliyompasa kufanya" (Mdo 9:6), aliambiwa " abatizwe, na kuosha dhambi zako, akiliitia jina la Bwana" (Mdo 22:16). Lakini miaka mingi baadaye, akiwa mtume Paulo, aliandika kwamba "kila mtu atakayeliitia jina la Bwana ataokolewa" (Warumi 10:13) – bila kutaja ubatizo.

Pia, vivyo hivyo isipokuwa kinyume chake, siku ya Pentekoste, kwamba mtume Petro alikuwa ameeleza kwamba kuja kwa Roho Mtakatifu siku hiyo kuliashiria wakati ambapo "itakuwa kwamba kila atakayeliitia Jina la Bwana ataokolewa" (Matendo 2:21) – bila kutaja kitu kingine chochote. kufanya, Petro aliwaambia watubu na kubatizwa katika jina la Yesu Kristo kwa ondoleo la dhambi (Matendo 2:38) - bila kusema chochote kuhusu kuliitia jina la Bwana.

Katika kila moja ya matukio, amri moja au sharti moja la wokovu linafanywa kusimama kwa ajili ya wote wanaohusishwa nayo.

(3.) Muda umewekwa kwa sehemu ya muda. Kote katika maandiko namna hii ya usemi ya Mashariki inapatikana.

Kwa mfano, katika Mambo ya Walawi 25:46 , "Mtawatwaa katika hao watumwa wenu milele," ilisemwa kwa Israeli kuhusu mataifa yanayowazunguka na wageni wanaokaa kati yao, tofauti na ndugu zao wenyewe ambao

wangeweza kujiuza kwao kutokana na umaskini, ambao walipaswa kuwatendea kama watumishi wa kuajiriwa (si watumwa) hadi mwaka wa yubile, wakati ambao hawakupaswa kuachiliwa wakati wote wa maisha yao. maana wakati wote ujao.

Pia, katika maombi ya Yona kwa Mungu kutoka tumboni mwa samaki aliyemmeza (Yona 2:1-9), alionekana kufikiria kwamba kumezwa hivyo lazima iwe njia ya Mungu ya kumwokoia na kumhifadhi, kama kweli ilivyokuwa, kwa maana katika mst.6 nabii alieleza uzoefu wake baada ya kutupwa baharini katika Bahari ya Mediterania, akisema, “Nilishuka pamoja na vilima vyake mpaka chini kabisa; umeyatoa maisha yangu kutoka katika uharibifu, Ee Bwana Mungu wangu” (kwa wazi alisema kwa njia ya kutazamia kwa shukrani na uhakika nikiwa ndani ya tumbo la samaki).

Dungan. Ijapokuwa haitumii Yona kuwa kielelezo, laona kwamba humaliza milele kipindi ambacho kinafaa,” na kuendelea hivi: “Ikiwa mfalme aliambiwa ‘ishi milele,’ inamaanisha maisha marefu, na bado maisha ya mwanadamu. Ikiwa lilirejelea taifa, lingendelea hadi taifa hilo lingetawanyika na utaifa huo kuharibiwa. Ikiwa tungejua kuhusiana na wakati [sio umilele], tungeweza kuwa na uhakika kwamba ingemaliza kipindi hicho. Lakini ikiwa inafika zaidi ya eneo ikiwa wakati, basi hakuna kikomo, lazima iwe na maana yote ambayo inaweza kushikamana na neno. Kwa hiyo, kwa sababu neno hilo nyakati nyingine hutumiwa kwa maana ya kitamathali [ya muda mfupi], himaanishi kwamba sikuzote linapaswa kueleweka hivyo.”

(4.) Wingi huwekwa kwa ajili ya umoja. Dungan tena: "Safina iliyomchukua Nuhu kuvuka gharika ilitua juu ya milima ya Ararati (Mwanzo 8:4) Haingeweza kutua zaidi ya moja. Kwa mtu aliyezoa mtindo huu wa usemi, hakungekuwa na jambo la ajabu katika usemi huo. hapa palikuwa na safu tatu za vilima, au milima, na katika mojawapo ya safu hizi safina ilipumzika.

Tena: “Ikawa, Mungu alipoiharibu miji ya Uwanda, ... akaiangamiza miji ile aliyokaa Lutu” (Mwanzo 19:29) – lakini Loti alikaa katika mji mmoja tu, Sodoma” (19:1).

Pia: "Ni nani angalimwambia Ibrahimu, ya kwamba Sara atanyonyesha watoto" (Mwanzo 46:7) - wakati hakuwahi kupata mtoto mmoja tu, Isaka, na hakuahidiwa mwingine.

Tena: “Bwana asema hivi, Simameni katika njia kuu, mkaone, mkaulize habari za mapito ya zamani, ambayo njia iliyo njema ndani yake, mkaiende, nanyi mtapata raha nafsi mwenu” (Yeremia 6:16).

Dungan: "Hii inaweza kuwa sababu ya umoja kutumiwa na mtume mmoja na wingi na mwingine, wakati wa kuelezea kitu kimoja. Mathayo na Marko kawaida hutofautiana katika suala hili. Mathayo ana watu wawili wenye pepo huko Gadara; Marko ana mmoja tu. Marko anasimulia juu ya mwombaji mmoja kipofu huko Yeriko ambaye alitaka kuponywa; Mathayo ana wawili ndani ya Yerusalemu. Marko anaelezea mtu mmoja aliyepanda Yerusalemu; punda na mwana-punda wote wawili wanasema kwamba wale waliosulubishwa pamoja na Yesu walimkemea, huku Luka akitangaza kwamba mmoja alitetea madai yake kwa kumkemea mwingine (Luka 23:39-43) Kusema kwamba walimtukana wakati mmoja tu ndiye aliyefanya hivyo, haingepatana na desturi ya watu wote wakati huo.

(5.) Umoja huweka kwa wingi. (a) “Kwa hiyo mwanamume atamwacha baba yake na mama yake naye ataambatana na mkewe, nao watakuwa mwili mmoja” (Mwanzo 2:24) – iliyokusudiwa kwa watu wote kwa ujumla, ndoa ikianzishwa kwa ajili ya mbio. (b) “Maji na yatoe kwa wingi kiumbe hai chenye uhai, ambacho maji yalijaza kwa wingi, na ndege waruke juu ya nchi katika anga ya mbingu (Mwanzo 1:21).

(6.) Nambari ya uhakika imewekwa kwa nambari isiyojulikana. (a) “Lakini katika kanisa naona afadhali kunena maneno matano kwa akili zangu, ili nipate kuwafundisha wengine, kuliko maneno elfu kumi kwa lugha” (1 Wakorintho 14:19) – ikimaanisha maneno machache sana ambayo yangefundisha dhidi ya idadi kubwa ambayo isingefanya, badala ya idadi kamili iliyotajwa katika aina zote mbili, (b) “Kwa maana kila hayawani wa mwituni ni wangu, na ng’ombe juu ya vilima hata hivyo ni maelfu; (c) Maneno saa, siku, mwaka, mara nyingi

hutumiwa kwa latitudo sawa. Yesu aliwaambia wanafunzi wake usiku wa kusulubiwa kwake, Hamkuweza kukesha pamoja nami hata saa moja? (Mathayo 26:40) – ikimaanisha kitambo kidogo tu. Dungan pia asema: "Wazee wote wa kabla ya gharika wanaonekana kufa katika siku zao za kuzaliwa, kwa kuwa walikuwa na umri wa miaka mingi sana. Ndivyo ilivyo kwa wanaume walioishi upande huu wa gharika. Na bado hatufikiri lakini kwamba waliishi miezi na siku, zaidi au kidogo, [kwa kuongezea au chini ya miaka mingi kwa usahihi] kama vile watu wanavyofanya sasa."

Vile vile, watakatifu, wa kwanza, wa pili, wa tatu, na kadhalika walitumiwa kati ya watu wa kale kwa njia ambazo hatungefanya. Yesu alisema angekuwa katika moyo wa dunia "siku tatu mchana na usiku" (Mathayo 12:40); "na siku ya tatu atafufuliwa" (16:21); "na siku ya tatu atafufuka" Luka 24:7,46. "Akafufuka alfajiri siku ya kwanza ya juma" (Mk. 16:8), ambayo ilikuwa "siku ya tatu tangu mambo hayo yatukie" (Luka 24:21) – yaani, kwa kuwa alikuwa "amehukumiwa kifo na kusulubiwa" (Mst.20).

Tukihasabu kurudi nyuma kutoka siku ya kwanza ya juma (Jumapili), ambayo ilikuwa siku ya tatu, siku ya pili ingekuwa Jumamosi (Sabato), na siku iliyotangulia Jumamosi (yaani Ijumaa) ingekuwa siku ya kwanza - siku ya kusulubiwa yenyewe. Maana, kutokana na Injili tunajifunza kwamba mazishi yalichelewa siku ya Ijumaa (siku ya "Maandalizi"). Kabla ya kuanza kwa Sabato baada ya jua kutua. (Ona Mathayo 27:57 - 28:6; Marko 15:42 - 16:11; Luka 23:50 - 24:7; Yohana 19:31 - 20:18 .) Hilo lilimfanya kuwa kaburini sehemu fupi ya "mchana na usiku" wa kwanza (saa 24 za kwanza), yote yakiwa ni marejeo ya kipindi cha tatu na mwisho wa kipindi cha pili, na mwisho wa kipindi cha tatu. ya kuweka nzima kwa sehemu, kama ilivyotajwa hapo juu katika (1.). Kwa hivyo, "baada ya siku tatu" katika hapo juu ina maana baada ya kuwasili kwa siku ya tatu, si baada ya kumalizika.

(Ona 1 Wafalme 12:5, 12; Esta 4:16; 5:1, kwa ajili ya "siku tatu" na "siku ya tatu" kabla ya mwisho wake, ikitumiwa kama vilinganishi - nzima kwa sehemu - mbali sana katika historia ya Agano la Kale.)

(7) Jina la jumla huwekwa kwa jina fulani. (a) "wenye mwili wote" ikimaanisha wanadamu wote, kama ifuatavyo: "Na wote wenye mwili na walihimidi jina lake takatifu milele na milele" (Zaburi 145:1). "Kwa hiyo hakuna mwenye mwili atakayehesabiwa haki mbele zake kwa matendo ya sheria" (Warumi 3:29). "Mwili" wa mnyama haukusudiwa katika hali zote mbili. (b) Tena, "ihubiri Injili kwa kila kiumbe" (Marko 16:15), haimaanishi kila kiumbe, bali jamii ya wanadamu pekee.

(8) Wakati mwingine jina au neno maalum huwekwa kwa ujumla. (a) "Mkate" mara nyingi hutumiwa kwa "chakula" kwa ujumla, kama "Agiza kwamba mawe haya yawe mkate" (Mathayo 4:3); "Utupe leo mkate wetu wa kila siku" (Mathayo 6:11). (b) Katika Marko 16:16, "Yeye aaminiye" anasimama kwa ajili ya wote wanaoamini, n.k. Na katika Zaburi 1:1, "Heri mtu huyo" maana yake ni heri wale wote wanaotembea kama wanavyoeleza.

e. Ugonjwa wa Catachresis. Hii ni kutoka kwa neno la Kigiriki katcahresis, matumizi mabaya, kutoka kata, dhidi, na chresthai, kutumia. Katika balagha, ni matumizi mabaya ya neno moja kwa lingine (kuheshimiana kwa kawaida); pia, kupotoka kwa neno kutoka kwa maana yake ya kweli, kama katika trope ya kulazimishwa, au sitiari iliyochanganywa ("Kuchukua silaha dhidi ya bahari ya shida." Shak.). Katika falsafa, ni matumizi ya neno katika umbo lisilofaa kwa makosa kuhusu asili yake, kama calcariferous [yenye umbo la spur] kwa kalsiferi [kuzaa, kuzalisha, au kuwa na kalisi, au carbonate ya chokaa]. (Webster.)

Catachresis, Hyperbole, na Allegory, zinasemwa na Keach kama "upendo" anaonekana kumaanisha uhusiano wa karibu na unaonekana kuwa na nguvu zaidi, kwani matumizi sijapata katika kamusi zetu zozote za sasa za vitabu vya kusoma maneno. Pamoja naye, Catachresis ni hasa "mapenzi" ya "mfano" na "metonymy." Hiyo inanipelekea kushuku kuwa vitabu vyetu vya sasa vya kusoma maneno huhukulia kategoria zake za "kichochezi" kama sehemu ya kategoria ambayo wao ni "mapenzi."

Anasema kwamba "kwa njia ya kustaajabisha" katika 1 Wakorintho 11:10, "kifuniko cha kichwa cha mwanamke kinaitwa exousia, 'nguvu,' (kwa sababu ni ishara tu ya kuwa chini ya amri ya mwanamume)."

Pia, "Kuhusu kukubalika na maana ya maneno, Law. 26:30, vipande vya sanamu vinaitwa mizoga, kwa sitiari ngumu [sisitizo], inayorejelea mizoga ya wanadamu iliyotajwa hapo awali, Kumb.16:7."

(KUMBUKA: Sioni uhusiano wowote wa Kumb.16:7 na "mizoga ya wanadamu iliyotajwa hapo awali," kwa kuwa "imetajwa hapo awali" katika Mambo ya Walawi 26:30 yenyewe, ambapo Kumbukumbu la Torati 16:7 ina marejeleo ya utayarishaji wa mwana-kondoo aliyetolewa dhabihu kuhusiana na kuadhimisha sikukuu ya Pasaka, ambayo Keach anataja baadaye, na inaweza kuwa iliwekwa kwa kosa kwa mwanzo wa kosa hilo katika sentensi mpya. mwandishi, au wale waliotayarisha kazi yake kwa mpiga chapa, au na mpiga chapa mwenyewe, na wasiojulikana na wasahihishaji kuwa hivyo.)

Keach, katika aya yake ya utangulizi, anaeleza Catachresis, kwamba "inaitwa kwa Kilatini abusio, unyanyasaji, si kana kwamba maandiko matakatifu yametumia vibaya maneno yoyote, lakini kwa sababu mambo ambayo ni ya kikatili, yanatofautiana katika baadhi ya mambo kutoka kwa desturi ya kuzungumza kitropiki, na kuwa na usemi mgumu zaidi na mshikamano. Mtindo wa maandiko ni kutoka kwa unyonge, mifano takatifu au kutoka kwa unyonge, utakatifu, na mifano michache ya unyonge, utakatifu na utakatifu zaidi. aina tatu."

Hiyo inakaribia kumaanisha kwamba maandiko hayakutumia lugha ya kitropiki au ya kitamathali isiyopatana na lugha ya wasomaji iliyoshughulikiwa mara moja, lakini ikiwa yatatafsiriwa kihalisi katika lugha nyingine isiyo na desturi ileile ya kuzungumza kitropiki, ingekuwa vigumu zaidi kueleweka na kwa hiyo inaweza kusababisha tafsiri zenye makosa. Hili nitajaribu kulielezea baadaye. Lakini sasa tunaona aina tatu za Catachresis kama inavyowasilishwa na Keach.

"1. Kuhusiana na kukubalika na maana ya maneno." Mifano ya 1 Wakorintho 11:10 ("nguvu" juu ya kichwa cha mwanamke) na Mambo ya Walawi 26:30 ("mizoga" ya sanamu), ambayo tayari imetajwa hapo juu, ni ya aina hii: "catachresical metonymy" na "hare metaphor." Mfano mwingine wa Keach upo katika Kumbukumbu la Torati 16:7, ambalo tayari limetajwa, ambapo anasema: "Bashal huwekwa kwa ajili ya kumchoma mwana-kondoo wa pasaka, ambaye hakupaswa kuchemshwa, bali kuchomwa, kwa amri ya Mungu, Kutoka 12:9, nk."

Toleo la King James la 1611 na American Standard Version ya 1901, yanasomeka "kuchoma." Lakini katika ukingo, mwisho unasoma, "au chemsha." Na Young's Analytical Concordance inatoa maana yake kama "chemsha, iiva, pika," na inaorodhesha tafsiri zake katika Agano la Kale kuwa "imeiva," mara 1; chembe, 1; kuoka, 2; kuchemsha, 6; choma, 2; seethe (sod), 11; kuwa sodden, 4; uzae mbivu, 1. Pia, Exhaustive Concordance of the Bible ya Strong, inasema kwamba bashal, hutamkwa bawshal' ni mzizi wa zamani; kuchemsha vizuri; hivyo, kufanyika katika kupikia; kwa mfano, kuiva: -- oka, chemsha, toa, choma, chemsha, sod (kuwa sodden).

"2. Kuhusiana na uunganisho wa maneno wakati baadhi ya maneno (katika sitiari hasa) yanapounganishwa pamoja, ambayo yanaonekana si sawa sawa, kama Kut. 5:21, ambapo inasemekana kuwa inanuka machoni, ambayo inakubaliana vyema zaidi na puani, ambayo inaashiria ubaya mkubwa."

(KUMBUKA" Nahau ya Kiebrania iliyotangulia inatafsiriwa katika nahau ya Kiingereza na King James Version kama "kuchukiwa machoni pa Farao, na machoni pa watumishi wake," ambayo sisi wasomaji wa Kiingereza tunastarehe nayo, ingawa kuchukia hufanywa na psyche badala ya macho.)

Pia, "Kut. 20:18, 'Na watu wote waliona ngurumo na umeme, na sauti ya baragumu,' ambayo ni umeme tu ndio unaoonekana, wengine wanasikika. Kwa hiyo kuona sauti, Ufu 1:12. Tazama Mt.7:21,22, na 10:15, 1 Tim. 6:19, 2 Kor. 5:7, 2 Tim. 2:19&c, kwa mifano zaidi.)

3. "Kuhusiana na mabadiliko ya maneno. Hii ni ya maandishi ya Agano Jipya, na lugha ya Kigiriki, ambayo maneno fulani hutumiwa kuashiria vitu tofauti, kwa sababu neno moja na sawa la Kiebrania, (ambapo hotuba hiyo ilichukuliwa), inaweza kumaanisha hivyo. Hivyo Aiones, (aiones) enzi za secula, zinawekwa kwa ajili ya ulimwengu, Hab.1:6, kwa sababu ulimwengu wa Kiebrania Ecclesiast na ishara zote mbili ni Ecclesiast. 3:11."

(KUMBUKA: Tafsiri ya King James Version inasomeka hivi: "ameuweka ulimwengu katika mioyo yao," ilhali American Standard Version inaifasiri katika maandishi hayo kuwa "ameweke umilele ndani ya mioyo yao," lakini husema katika nukuu ya pambizoni, "au, ulimwengu.")

Kuendelea, Dorean, bure 'huru' inawekwa kwa maten, frustra, 'bure,' Gal.2:21, kutoka kwa neno la Kiebrania chinnam, ambalo humaanisha (bure) kama inavyotofautishwa, kutoka kwa athari inayotarajiwa, au tukio, Zaburi. 109:2,3."

(MAONI: Mifano ya vielezi vya Kigiriki maten, bure, au bure, kwa hakika hupatikana katika Mathayo 15:9 na Marko 7:7. Kwa upande mwingine, neno la Kiebrania chinnam halionekani katika Zaburi 109:2-3 , kama mtu angefikiria kutoka juu; lakini kulingana na Young's Analytical Concordance to the Bible, linatokea mara 3 katika Agano la Kale, lililotafsiriwa mara 3 katika andiko la Oldless; "huru," 1; "bila malipo," 2 "bila malipo," 2 (Mithali 1:17; Ezekieli 6:10); "bila malipo," 1. 1. kufanyika na kusema dhidi ya mwandishi ilikuwa "imetofautishwa, kutokana na athari inayotarajiwa, au tukio" - kwa hakika kwa kuwa kinyume na kile alichotarajia na aliamini kuwa anastahili - si kwa neno chinnam yenyewe kuwa katika kifungu!)

Keach anaendelea kusema hivi: "Angalia mifano zaidi, Ufu 14:8, na 18:3, ikilinganishwa na Ayubu 6:4, Mt, 6:34. Neno linalomaanisha uovu, linawekwa kwa ajili ya mateso kwa sababu neno la Kiebrania ra'ah lamaanisha yote mawili. Ona Amosi 3:6, 1 Kor. 15:54, pamoja na 1, 2:3, 1:1, 1:1; 1 Kor. 2:6, na 14:20, Kol. 3:14, na 4:12, 1 Yoh. 4:18-20, pamoja na Waamuzi 9:16, na Mit.

MAONI: Aya zote zilizotangulia zimetolewa na Keach kama mifano zaidi ya ambapo Agano Jipya la Kigiriki linatumia neno kwa maana isiyo ya kawaida kwa lugha ya Kigiriki, lakini kwa sababu neno la Kiebrania la Agano la Kale ambalo linawakilisha moja kwa moja au kwa njia isiyo ya moja kwa moja lina hiyo kama moja ya hisia zake - na maandishi wa Agano Jipya wanapaswa kufahamu ukweli huo kwa upande wa wasomaji wao wa karibu, ili "kuzuia matumizi yake yoyote." Kama ilivyoelezwa, na ninaamini kwa usahihi na Keach. Lakini sina budi kukiri kutoweza kuona uhusiano wowote kama huo kati ya vifungu vya Agano la Kale na Jipya vilivyotajwa hapo juu kama "mifano zaidi." Kwangu mimi, zinafanana zaidi na vile mwandishi wa Mhubiri asemavyo katika 2:21 ya kazi zake; "Kisha nikazitazama kazi zote ambazo mikono yangu ilizifanya, na taabu niliyotaabika kuzifanya; na tazama, yote ni ubatili na kujilisha upepo, wala hapana faida chini ya jua" American Standard Version).

Sentensi zangu mbili za mwisho, hata hivyo, haziwezi kufasiriwa kwa njia yoyote kuwa na maana kwamba maandiko yanaweza yasifasiriwe vibaya kwa sababu ya kutotofautisha ipasavyo kati ya matumizi mbalimbali ya maneno fulani muhimu. Kwa masikio yangu mwenyewe niliwahi kusikia mtu mwema kabisa na mhubiri mnyoofu, lakini akiwa na elimu ndogo, kwa ujasiri tumia Mathayo 7:13-14 kama andiko la uthibitisho wa uhitaji wa ubatizo wa maji kama sharti la wokovu. Akitilia maanani ipasavyo ukweli kwamba kifungu hicho kinasomeka: "Mlango ni mwembamba, na njia imesonga iendayo uzimani," na hiyo njia imesonga iendayo uzima, na hiyo pendo imeandikwa mwembamba na si "nyoofu," aliongeza kwa furaha kwamba ukichunguza kamusi nzuri utagundua kwamba "mwembamba" maana yake ni shingo nyembamba ya maji inayounganisha sehemu mbili kubwa za maji, na kwamba hii inaifanya kurejelea ubatizo wa maji. Hiyo ilikuwa ijapokuwa neno "mwembamba" katika maandishi hayo linatumika tena kama kisawe cha "nyembamba," na halina rejeleo lolote la maji kuliko "nyembamba" inavyofanya. Zaidi ya hayo, sababu ya kwamba shingo nyembamba ya maji inayounganisha miili miwili mikubwa zaidi ya maji inaitwa "mshipa" ni kwamba ni nyembamba - badala ya kwa sababu ni maji! Utumizi wa kaka mzuri wa "strait" ilikuwa wazi Cateshresis.

Lakini hakuna mtu anayejua kila kitu, na kuwa na ujuzi wa juu katika eneo moja sio hakikisho la umahiri katika eneo lingine. Mhubiri mmoja mzee aliwahi kuniambia juu ya mhubiri mwingine mzee mwenye ujuzi na ustadi wa hali ya juu kama mtetezi wa imani kuhusiana na kanuni za kwanza, ambaye, katika kuhubiri mahubiri juu ya kuongoka kwa Kornelio, alizungumza kwa ufasaha katika utangulizi wake kuhusu jinsi mwanamuziki mashuhuri alipaswa kuwa - "akida wa bendi iliyoitwa bendi ya Italia" (Matendo 10: 1)! Lakini neno "bendi" katika tafsiri hiyo lilirejelea kikundi cha askari (speira, kikundi), si cha wanamuziki, na limeonyeshwa hivyo katika ukingo wa American Standard Version na kuingizwa katika maandishi ya tafsiri za baadaye - au "Kikosi," kama katika New King James Version. Kwa hivyo, Caachresis nyingine.

Lakini Catachresis mbaya zaidi kuliko mojawapo ya hayo hapo juu, ambayo yalikuwa na vipengele vyake vya ucheshi na yalikuwa ya asili kabisa, ilihusika katika pambano la kihistoria la Kikristo la karne za kwanza la Kikristo ambalo lilitikisa na hata kuligawanya kanisa kote ulimwenguni, na kusababisha mfalme wa Kirumi Konstantino kuita baraza la kwanza la kiekumeni huko Nicea huko Asia Ndogo, mnamo AD 321, na kusababisha mabishano ya siku ya Kristo kama tafsiri. Mwana wa pekee wa Mungu anapaswa kuelezewa katika tafsiri kama "Mwana wa pekee" wa Mungu au "Mwana wa pekee," na hata Isaka akiitwa "mwana wa pekee" wa Ibrahimu katika Waebrania 11:17 ya King James Version ya 1611 na kubakizwa katika Kiingereza Revised Version ya 1881 na American Standard Version ya 1901 - ingawa hakuwa na mwanawe pekee wa Ibrahimu - "pekee" mwana, Ishmaeli kwa Hajiri, na wengine sita kwa Katura. Hilo ladokeza kwamba kuna kipengele cha kivumishi cha Kigiriki monogenes ambacho hakuna kati ya zilizo hapo juu kubeba, ambacho ni "kimoja tu cha aina," na ambacho wote wawili Yesu na Isaka walikuwa. Pia hutumika kwa mwana wa pekee au jamaa wa aina ya mzazi wake. Tafsiri ya Agano Jipya ya Hugo McCord (1988), kwa kutambua hilo, inaitafsiri kwa usahihi ya Kristo na Isaka kuwa "wa kipekee," kila mmoja akiwa kielelezo pekee cha kategoria yake.

(Clement wa Roma, akiandika juu ya Phoenix ya kubuniwa, aliiita ndege aina ya monogenes, ambayo inadaiwa kuwa ni aina moja tu ya spishi zake zinazoishi kwa wakati fulani. Tazama Arndt & Gingrich, Greek-English Lexicon of the New Testament and Other Early Christian Literature; pia 1 Clement 25:2).

f. Hyperbole. Neno hili linatokana na neno la Kigiriki huper, juu, juu, zaidi, na bole, kutoka bolein, kutupa. Webster asema: "Tamathali ya usemi ambayo usemi huo ni kutia chumvi kwa maana inayokusudiwa kuwasilishwa, ya au ambayo vitu vinawakilishwa kwa kiasi kikubwa au kidogo, bora au mbaya zaidi, kuliko vile kilivyo; kauli ambayo inatia chumvi kupitia shauku au msisimko mkali."

Dungan asema: "Hakuna haja ya kuwa na kanuni kwa ajili ya tafsiri ya hyperbole, isipokuwa kuweka mbele ya akili lengo la mwandishi, na lugha itajitafsiri yenyewe. Ni kuongeza tu, na haitumiwi kwa nia yoyote ya kupotosha ukweli katika kesi hiyo. Bila shaka, kufanya kauli hizi kuwa halisi utapata Biblia na hatia ya uwongo mwingi; lakini tunapochukulia kama vile hakuna hatari ya kutibu katika Maandiko katika Maandiko mahali pengine, hakuna hatari ya kuzishughulikia. kuwaelewa."

Mifano michache: (a) Wapelelezi kumi waliotumwa na Musa kutazama Nchi ya Ahadi wakiripoti hivi: "Miji hiyo ni mikubwa, yenye boma hata mbinguni" (Kumbukumbu la Torati 1:28); kinyume chake, juu ya wenyeji wao, "na walikuwa machoni petu kama panzi. Na ndivyo tulivyokuwa machoni pao" (Hesabu 13:33). (b) "Mungu akampa Sulemani hekima na ufahamu mwingi sana, na ukuu wa moyo, kama mchanga ulioko ufuoni mwa bahari. (1 Wafalme 5:29). (c) Mtume Paulo akisema, "Mimi niliye mdogo kuliko yeye aliye mdogo wa watakatifu wote, nimepewa neema hii" (Waefeso 3:8). (d) Pia Yohana anaandika: "Kuna mambo mengine mengi aliyoyafanya Yesu, ambayo yakiandikwa kila moja, nadhani hata ulimwengu usingetoshwa vile vitabu vitakavyoandikwa" (Yohana 21:21).

g. Fumbo. Neno linatokana na neno la Kigiriki allos, nyingine, na agoreuo, kusema, "na hivyo inamaanisha kuzungumza kitu kingine zaidi ya kile ambacho lugha ina maana, kile Philo, bwana wa zamani katika matumizi ya fumbo, anaita maana ya ndani ya kiroho." (AT Robertson, Word Pictures in the New Testament, kuhusiana na mafumbo ya Paulo ya wanawake wawili [Sara na Hagari] katika Wagalatia 4:21-31).

(Kulingana na The New Columbia Encyclopedia, 1975, Philo alizaliwa yapata 20 BC na akafa yapata AD 50. Mwanafalsafa mashuhuri wa Kiyahudi na fumbo wa Aleksandria, Misri, alikuwa na ushawishi mkubwa juu ya mawazo ya Kiyahudi na Kikristo, hasa miongoni mwa wanatheolojia wa Alexandria Clement (aliyezaliwa yapata AD 150) na Mwanzo hadi 185 (alizaliwa 185 na dini ya Kigiriki karibu na AD). falsafa, akitumaini kuuvutia ulimwengu wa falsafa ya Kigiriki kwa kufanya hivyo alibuni mbinu ya mafumbo ya kufasiri maandiko, ambayo ilimwezesha kupata mafundisho mengi ya falsafa ya Kigiriki katika Pentateuki.

Paulo, akizungumza kwa uvuvio wa kimungu na si kwa uvutano wa Philo, hakusema kile alichokuwa akisimulia kiliandikwa hapo awali kama fumbo, lakini, kihalisi, kulingana na maandishi ya Kigiriki, kilikuwa "kilichofananishwa," yaani, yeye mwenyewe – (a) akiwafanya wale wanawake wawili kuwa mjakazi (Hajiri, anataja kwa jina) na mwanamke huru (akiwa na watoto wawili), ambaye Abrahamu hakuwataja kwa majina mawili, Sara. "maagano," lile la Kale kutoka Sinai katika Arabuni, na lile Jipya kutoka Yerusalemu ambalo ni la juu na lililo huru: (b) kuwafanya wana wao wawakilishe "watoto" wa maagano husika: (1) Wakristo, waliozaliwa huru chini ya Kristo, na (2) Israeli wa kidunia, katika utumwa chini ya sheria ya Musa; na (c) Maandiko yanasema, "mfukuze mtumwa na mwanawe; kwa maana mwana wa mtumwa hatarithi pamoja na mwana wa mwanamke huru."

Majadiliano ya Dungan ya mafumbo yanaenea karibu kurasa 12, yakishughulikia ufafanuzi kwanza na kisha kutoa mifano kadhaa muhimu: (a) Mzabibu ulioletwa kutoka Misri (Zaburi 80:8-16); (b) Kufunga kusikofaa kuwa ni desturi tu (Mathayo 9:14-17); (c) Kuvaa silaha zote za Mungu (Waefeso 6:11-18); (d) Mizeituni mizuri na mwitu (Warumi 11:15-24) - ya mwisho ikitolewa

uangalifu wa pekee juu ya kurasa tatu kwa sababu ya kuwapa taabu zaidi wafafanuzi kuliko nyingine yoyote katika Biblia, pamoja na "mambo mengi zaidi yaliyowekwa ndani yake kuliko vile Paulo alivyowahi kufikiria"; (e) Maagano mawili (2 Wakorintho 3:6-16) - pia yalipewa uangalifu maalum katika zaidi ya kurasa tatu, kwa sababu karibu na miti ya mizeituni kuhusiana na ugumu wa kufasiri, na kuwa na kitu kimoja katika mtazamo, ili Dungan afanye upya kwa kulinganisha. Anaziita zile mbili za mwisho "mfano mara mbili" - aina hii kuwa na njia mbili za mawazo, moja iliyowekwa juu ya nyingine, na kuifanya kuwa ngumu zaidi katika kufasiri kwa sababu ya kuwa na mara mbili ndani yake kwa akili ya mfasiri kushughulikia, na kisha kutafuta madhumuni ya ulinganisho - isipokuwa kwamba katika mafumbo ya Paulo anaturuhusu sisi katika kile anachotaka kutimiza kupitia kwao, na tunahitaji kujikinga zaidi dhidi yao.

Robertson, aliyenukuliwa hapo awali kwa ufafanuzi, anasema kwamba Paulo pia alifahamu mafumbo kama njia ya marabi ya ufafanuzi (lakini ambayo haikuwa na matumizi mabaya kila wakati, kwa mfano Rabbi Akiba, akipata maana ya fumbo katika kila ndoano na msembo wa alfabeti ya Kiebrania) - kwamba Paulo, hata hivyo, anatomia ujuzi wake wa mafumbo kwa ustadi katika ile ya Wagalatia 1-314.

Kwa upande mwingine, Robertson asema: "Wahubiri wa Kikristo huko Aleksandria waliangukia mapema wahasiriwa wa mbinu ya kisitiari ya Philo na kuifanya kupita kiasi kuhusiana na maana ya wazi ya masimulizi [ambayo Paulo hakuwa ameyafanya]. Mtindo huo wa kushangaza wa kuhubiri unadumu bado kwa kudharauliwa kwa mahubiri ya sauti. Tafadhali zingatia kwamba Paulo anasema hapa kwamba anatomia fumbo, si fumbo kwamba Paulo alikusudiwa kusema kwamba ni fumbo la kawaida kwamba msomaji wake alikusudiwa kusema. iliyoundwa na simulizi [kwa urahisi] anaonyesha wazo lake juu yake."

h. Methali. Neno hili linatokana na methali ya Kilatini, kutoka pro, kabla, na verbu, neno - kwa hivyo, etimologically, sentensi iliyofupishwa kuwa neno, au umbo lake ndogo zaidi, ambapo "mfano" (bado kuzingatiwa) kwa kawaida ni usemi mrefu kwa kiasi fulani, na hivyo na "mfano" (iliyojadiliwa hapo juu).

Ufafanuzi wa kwanza wa Webster wa "methali" ni kama ifuatavyo: "Kauli ya kina au ya mazungumzo; sentensi ya hekima; mara nyingi, katika matumizi ya Maandiko, fumbo; fumbo; ukweli uliofichwa. Hasa Biblia[lilal]. Sasa wanena waziwazi, wala husemi mithali. Yohana 16:29."

Lakini katika matumizi ya Agano la Kale pia hutumiwa mara kwa mara katika muktadha unaoonyesha mshangao, dharau, na dhihaka, ingawa etimolojia ya neno hilo haimaanishi, kama vile Kumbukumbu la Torati 28:37 : “Nawe utakuwa ajabu, na mithali, na dharau, kati ya mataifa yote ambako Bwana atakuongoza” American Standard Version; “Utakuwa kitu cha kutisha na kitu cha kudharauliwa na dhihaka kwa mataifa yote ambako Bwana atakufukuza” (New International Version). (Ona pia vifungu vyote vilivyotajwa hapa chini.)

Katika Agano la Kale na Agano Jipya linatokea si chini ya mara 29, kama tafsiri ya angalau maneno manne ya Kiebrania na Kigiriki, kama ifuatavyo:

Ebr. chidah, msemu mzuri, uliofichwa (Habakuki 2:6); Ebr. Mashal. Kama nomino, msemu unaotawala, methali, mfano (Kumbukumbu la Torati 28:37); 1 Samweli 10:12; 24:13; 1 Wafalme 4:32; 9:17; 2 Mambo ya Nyakati 7:10; Zaburi 69:11; Mithali 1:1-6; 25:1*; Mhubiri 12:9; Isaya 14:4; Yeremia 24:9; Ezekieli 12:22,23; 14:8; 18:2,3; na kama neno la usemi, neno la kusimulia, neno la kufananisha. 21:27; Ezekieli 16:44;

* Kitabu cha Mithali ni kielelezo cha ufafanuzi wa kwanza wa Webster wa methali “katika maana ya kimaandiko,” kama ilivyotajwa hapo juu mwanzoni.

** Dungan anaangazia ukweli kwamba Mathayo 24:32 neno "mfano" kwa hakika ni "methali" katika mtindo wetu wa kuzungumza, kama ilivyotafsiriwa hapo juu katika Luka 4:23, ambayo pia tutaona chini ya "Mifano".

i. Fumbo. Neno hili linatokana na ainigma ya Kiyunani, kitendawili kihalisi, kisha taswira isiyoieleweka. (Arndt & Gingrich, Greek-English Lexicon of the New Testament).

Katika Agano la Kale, "kitendawili" hutafsiri neno la Kiebrania chidah mara tisa: katika Waamuzi 14:12,13,14,15,16,17,18,19; na katika Ezekieli 17:2, ambayo pia inatumika kama kisawe cha "mfano".

Kama lilivyotumiwa katika Septuagint (LXX), tafsiri ya mapema zaidi ya Agano la Kale la Kiebrania hadi Kigiriki (takriban 250 KK), inatokea pale King James Version inasomeka "maneno ya giza" (Hesabu 12:8, "mshangao" (Kumbukumbu la Torati 28:37), "maswali magumu" (1 Wafalme 10: 1), "Mithali ya 2: Mithali 9; 1:6) - yote kutoka kwa Ebr. chidah.

Katika Agano Jipya inatokea mara moja tu, katika 1 Wakorintho 11:12, "sasa twaona kwa kioo kwa giza [en ainiyati] lakini kisha uso kwa uso" - ikipata tofauti kabla na baada ya ufunuo wa Kikristo katika ukamilifu wake kutolewa - kabla na baada ya "imani ... 3:16-17) - baada ya karama za kimaandiko "kukoma," au "kuondolewa" (1 Wakorintho 13:8-19) - baada ya hali ya utoto ya kanisa kuisha na utu uzima kufikiwa (mst.11).

Keach anahitimisha kuwa si kila fumbo au fumbo ni fumbo, lakini kwamba kila fumbo ni fumbo au fumbo. Dungan hajisumbui kutibu "inigma" kama taswira tofauti.

j. Takwimu. Neno “takwimu” linatokana na neno la Kilatini figura, kama lilivyokwisha fundishwa (tazama ukurasa wa 3 hapo juu) na katika nyakati za awali zaidi kuliko sasa lilifungwa tu kwa neema katika usemi, kwa lugha ambayo inatoa pambo au uzuri kwa usemi bila kubadilisha maana ya maneno yaliyotumika. Inatumika kwa maneno na sentensi zote mbili.

Lakini inapotumika kwa maneno, ni hasa kwa maneno ndani ya sentensi, kama katika Kutoka 34:6, "Bwana, Bwana, Mungu wa rehema na neema," nk., au katika Isaya 6: 3 "Mtakatifu, mtakatifu, mtakatifu ni Bwana Mungu wa Majeshi." Keach pia anataja vifungu vifuatavyo kama mifano ya muundo unaofanana, yaani, "neni au sauti ile ile inapoendelezwa au kurudiwarudiwa katika sentensi inayofuata" (ambayo kwa vyovyote vile sio kamili, Keach akitofautisha saba zaidi, ingawa sio miundo yote iliyosemwa iko wazi kama ile ya kwanza). Vifungu vingine ni Yeremia 22:29; Ezekieli 21:27; Mathayo 23:37; Luka 28:10; 23:21; Matendo 9:4; Ufunuo 18:2 2 Samweli 18:33; Isaya 28:10; Hosea 2:21-23; Ezekieli 34:17.

(Kwa kurejelea Isaya 6:3, iliyonukuliwa hapo juu, Keach anatoa maoni ambayo ninapaswa kupinga uhakika wake, anaposema kwamba "rudio hili la mara tatu linaashiria fumbo la Utatu" (uk. 200). Je, basi kifungu katika Kutoka 34:6, kilichotamkwa na Mungu, na kurudia mara mbili tu huko mbele ya Mungu, ikiwa ni pamoja na washiriki wawili tu katika Roho Mtakatifu? sivyo! "Hapo mwanzo kulikuwako Neno, naye Neno alikuwako kwa Mungu, naye Neno alikuwa Mungu" [na msisitizo umeongezwa ili kufanya kuhitimu au kuendelea kwa fikira kuwa wazi zaidi]—Neno alikuwako, alikuwa pamoja na Mungu, naye alikuwa Mungu—haya yote "hapo mwanzo," hivi kwamba Utatu umekuwepo tangu mwanzo.)

Mbali na "urudiaji" wa maneno ndani ya sentensi, Keach anaongeza matano mengine, ya kwanza ambayo ni "paranomasia," ambayo Webster anasema kwa maneno: "Mchezo wa maneno ambayo neno hilo hilo linatumiwa kwa maana tofauti au maneno yanayofanana kwa sauti huwekwa katika upinzani ili kutoa nguvu ya kupinga; punning, pun." Wachache waliochaguliwa kati ya walio dhahiri zaidi katika maandiko, ama walionukuliwa au kutajwa na Keach kama mifano ni: Kutoka 32:18, "Akasema si sauti ya hao wapigao kelele kwa kushinda, wala si sauti yao waliao kushindwa; bali mimi nasikia kelele zao waimbao; Isaya 5:7, "alitazamia hukumu, lakini tazama, kuonewa; haki, lakini tazama, kilio; Mathayo 16:18. "Nami nakuambia, Wewe ndiwe Petro [petros, jinsia ya kiume, jiwe, kipande cha mwamba], na juu ya mwamba huu [petra, jinsia ya kike, mwamba, lakini mwamba wa kitanda au I: 3 Wakorintho 3 "Ingawa tunaenenda katika mwili, lakini hatufanyi vita kwa jinsi ya mwili" 2 Wakorintho 6:9, "Kama tusiojulikana na bado tunajulikana."

Nyongeza ya pili ya urudiaji wa maneno ndani ya sentensi ambayo Keach hufanya ni antanaclais, neno la Kigiriki ambalo, linapotumiwa katika balagha, hufafanuliwa na Webster kama: a. Kurudiwa kwa neno kwa maana tofauti au tofauti (Jifunze ufundi fulani, ili uweze kuishi bila ufundi). b. Kurudiwa kwa neno au kifungu cha maneno kilichotangulia katika kuanza tena uzi wa mazungumzo.)"

Mifano michache ya ile ya kwanza iliyotajwa na Keach ni: 1 Samweli 1:24, "na mtoto alikuwa mdogo (King James Version), ambapo neno lile lile la Kiebrania, naar, linatumiwa kwa "mtoto" na "mdogo," ili Keach anawakilisha maandishi ya Kiebrania kama kusema, "na mvulana alikuwa mvulana," lakini akitumia neno "mvulana" katika maana mbili tofauti - kitengo hicho cha neno, toleo la tatu la Agano la Kale, toleo la tatu la King James Version. iliyotafsiriwa "mtoto" (wakati 1), "mvulana" (wakati 1), "mtoto" (mara 51), "kijana" (32), "mtumishi" (54) "kijana" (90), "kijana" (4); Mathayo 8:22, "nifuate; waache wafu wazike wafu" - wafu wa kiroho wazike wafu wa kimwili; Yohana 1:10. "Ulimwengu uliumbwa na yeye, wala ulimwengu haukumtambua" - "ulimwengu" wa zamani ukimaanisha ulimwengu; wa mwisho, wingi wa watu wasioamini ndani yake; Warumi 9:6, "Si wote walio wa Israeli walio wa Israeli" – yaani, si wote ni Israeli wa kiroho, walio wa Israeli kwa jinsi ya mwili.

Madarasa mengine matatu Keach anapiga simu:

(a) "Takwimu za Sentensi katika Logism," ambayo anamaanisha kile kinachosemwa katika mazungumzo, au inaelekezwa kwa wengine kana kwamba katika uhifadhi.

(b) "Kuhoji," matumizi ya maswali, (1) kwa njia ya kuashiria upuuzi (halisi au unaodhaniwa) na kulipuka (Yohana 3:4; 6:52); (2) kwa njia ya kustaajabisha na/au kuvutiwa (Mwanzo 17:17; Mathayo 21:20); (3) kwa njia ya uthibitisho (1 Wakorintho 9:1; 12:20-30; Waebrania 2:14; Ayubu 11:7 , ambayo nilichukua kutoka kwa Dungan); (4) kwa njia ya kuonyesha somo fulani, ambalo jambo fulani lilithibitisha au kutabiri (Ezekieli 8:6; Mathayo 11:7-9); (5) kwa kuonyesha shaka (Mwanzo 18:12; Warumi 10:6-7); (6) kwa njia ya kuinuliwa na kuinuliwa (Zaburi 31:19; 8:4); na kadhalika kupitia tisa zaidi.

(c) "Takwimu za Sentensi katika Dialogism." Ambayo Keach anaorodhesha kama watano kwa idadi, inayoonyesha (1) shaka au mashauri; (2) mawasiliano ya habari; (3) kutarajia au kuepuka au kujibu pingamizi; (4) kuikubali kwa dhati taaluma ya mtu mwingine kuwa sahihi lakini haiendani na utendaji wake, au kwa kejeli kutoa au kuruhusu jambo kwa maneno wakati kwa hakika kulikataza; (5) kukubaliana na kauli au imani

inayodai kuwa sahihi, lakini haina faida au faida kuwa mmoja anayeifanya, kama, “Wewe wasadiki kwamba Mungu ni mmoja, watenda vema; mashetani nao huamini na kutetemeka” (Yakobo 2:19).

(MWISHO WA KEACH INAYOITWA "AINA," HUKU TASWIRA ZAKE ZILIZOBAKI ZA HOTUBA IKIWA CHINI YA MWAMULI WA "SCHEMES."

k. Mipango. Neno hili, linalotokana na Schema ya Kigiriki, limetumika kwa kulinganisha na Takwimu, linalotokana na Futura ya Kilatini, wakati wa kuzitumia kama maneno ya mwavuli kufunika na kutofautisha aina mbili za lugha ya mfano. Tamathali zote za usemi zilizotangulia zimekuwa chini ya kategoria ya "Takwimu," na zimefungwa kwenye matumizi ya maneno ndani ya sentensi, ambapo sasa marejeleo yatakuwa kwa miundo ya sentensi zenyewe.

Itafahamika hapo juu kuwa chini ya mada ya "takwimu" kuna mada ndogo "Takwimu za Neno," ambayo inajumuisha mada ndogo "Takwimu za sentensi katika Logism" na "Takwimu za hotuba katika Dialogism." Kwa kuwa "dialogism" ni wazi inarejelea mazungumzo au mawasiliano kwa upande wa watu wawili au zaidi, iwe rasmi au isiyo rasmi, "Takwimu za Sentensi katika Logism" lazima zirejeele mawasiliano ya mtu mmoja pekee ("Monologism") - ingawa sina kamusi inayotoa neno "Logism." Lakini tofauti hiyo haitumiki isipokuwa ndani ya sentensi zenyewe katika kategoria ya "Mipango".

Neno lake la mwisho linatokana na schema ya Kiyunani, schemata ya wingi, ambayo tumeletewa kwenye ukurasa wa 2 na 3. Hapo tulijifunza kwamba kile Wagiriki walichoita Schema, Walatini waliita Futura. Lakini Webster anasema kuhusu neno la Kiingereza Scheme, kwamba ni kutoka kwa schema ya Kilatini, takwimu ya balagha, umbo, sura, namna, kutoka kwa schema ya Kigiriki, umbo, mpango wa muhtasari (ambayo ina maana kwamba Walatini pia walipitisha neno hilo kando ya futuru yao). Na imekubaliwa kwa Kiingereza kama ilivyokuwa katika Kilatini, kama schema, iliyofafanuliwa na Webster kama "Mpango, mpango, muhtasari, au mchoro; mahususi[cally]. Katika mantiki, kielelezo cha sillog." (Webster pia inasema kwamba katika balagha imetumika kama "tamathali ya usemi," lakini "iliyopitwa na wakati" - haitumiki hivi sasa katika Kiingereza.)

Mada ya "Mandhari" (mpango wa ndani na muundo wa sentensi) inachukua karibu kurasa kumi katika kitabu cha Keach. Kwa hivyo tunachoweza kufanya ni kuorodhesha vichwa vyake vya mada ndogo: I. Schemes zilichukuliwa kutoka kwa Sababu; II. Mipango iliyochukuliwa kutoka kwa Viambatanisho na hali; III. Mipango iliyochukuliwa kutoka kwa Tofauti au Vitu tofauti; IV. Mipango iliyochukuliwa kutoka kwa Vipinzani, au kinyume; V. Miradi iliyochukuliwa kutoka kwa Comparates; VI. Mipango iliyochukuliwa kutoka Idara; VII. Mipango iliyochukuliwa kutoka kwa ufafanuzi; VIII. Mipango iliyochukuliwa kutoka kwa Ushuhuda (unaochukua kurasa tano kamili). Mfano mmoja wa mwisho: "Tito 1:12, 'Wakrete ni waongo siku zote, mnyama mbaya, tumbo polepole,' mstari wa 13, 'Ushahidi huu ni kweli.'" Keach anasema juu ya hili: "Kuna Oxymoron ya kifahari zaidi, katika maneno haya ya Paulo; Wakrete ni waongo siku zote; lakini yule aliyesema hivi ni Mkrete; kwa hiyo Paulo anahitimisha: anaweza kusema kuwa mtihani wake ni kweli. na kwa hiyo labda anamwita nabii ... Kwa hiyo Paulo anamwita nabii, ama kwa kejeli, au kwa sababu ya jambo alilolizungumzia sisi hatutaamua.

Inaonekana kwangu kwamba "Sambamba" ni mfano bora na muhimu sana wa mpango wa ndani na muundo wa sentensi, ingawa kutoka kwa mtazamo tofauti na hapo juu. Bado ikiwa Keach atajumuisha popote nimeitafuta bila mafanikio. Neno hili linatokana na neno la Kiyunani parallelismos, kutoka para, kando, na allelo, kila moja. Kama tamathali ya usemi ni kuweka kando ya mistari miwili au zaidi yenye maana sawa au sawa, au maana nyingine kinyume, na ni sifa hasa ya ushairi wa Kiebrania, unaopatikana kwa wingi katika Zaburi na katika kitabu cha Mithali, lakini sio tu kwao. Tazama Kutoka 15:1-18,21; 1 Samweli 18:7; Waamuji 5:1-31; Luka 1:41-55; nk.

Dungan hufanya uainishaji ufuatao: (1) "Ulinganifu wa Kisawe" - wakati mistari ina mawazo sawa, au karibu sawa; (2) "Antithetic Parallelism" - ambapo mistari au sentensi hufanywa kupingana; 3 (Angalia Zaburi 9:1-6

kwa mfano wa mizani ya kupanda, na tena katika mstari wa 7-11; pia Mithali 9:13-17 kwa kipimo cha kushuka).

1. Aina. Neno "aina" linatokana na typos ya Kigiriki, alama ya pigo, hisia, aina ya tabia. Na neno la kiuhusiano ni la kufananisha, au la kufananisha, linalolingana kwa njia fulani na aina - aina ikiwa ya asili, na kifananishi nakala kwa maana tunayozingatia.

Dungan anatoa mfano huu rahisi: "Tunasema tumeona mguu wa farasi kwenye udongo, wakati tumeona tu hisia ya mguu wake, ambayo ingekuwa aina. Lakini tunapochukua njia ya mguu kwa mguu, tuna kinyume tu cha mguu. Kwa hiyo ikiwa mtu angepiga ngumi yake kwenye mpira wa putty, angeweza kuondoka pale, si ya ngumi yake, lakini kwa ujumla sio Biblia yake. kumbuka uingizaji huu wa asili utakuwa wa huduma katika tafsiri ya aina."

Kisha anafanya uchunguzi ufuatao zaidi, ambao tunawasilisha kwa fomu iliyofupishwa:

(a) Hatupaswi kutarajia aina na ufananisho kuwa sawa, ambao ungekuwa utambulisho, si aina na ufananisho. Kwa hivyo hazitakuwa sawa katika kila jambo, lakini kwa moja fulani au zile. (b) Kupata madhumuni ya aina fulani, matumizi yake katika ufananisho kwa kawaida yatakuwa rahisi. (c) Ni lazima itabiri jambo fulani, kwani ikiwa inawakilisha ukweli au wajibu uliopo, ni ishara (bado itajadiliwa), si mfano. (d) Ni lazima isitokee tu kuwakilisha kitu katika siku zijazo, na kwa hiyo kufanya kama kielelezo, lakini lazima iwe imekusudiwa kuwakilisha wazo hilo au ukweli wakati inatolewa. Kwa hivyo, lazima iwe ya zamani katika muundo kama mfano wake. (e) Maandiko yafanywe kufasiri aina kadiri inavyowezekana, na kwa ufafanuzi wao lazima tutosheke. (f) Hata hivyo kunaweza kuwa na mlinganisho ambao haujaonyeshwa kama mifano katika Biblia, ambayo iko karibu vya kutosha kuwa mfano na mfano, iwe imekusudiwa au la, na kwa hiyo inaweza kutumika kama vielelezo vyema. (g) Kama ilivyo katika ufasiri wa ishara (ambazo bado zitajadiliwa), kufanana kati ya aina na mfano, kutaongoza katika hali nyingi kwenye maana ya kweli. (h) Kitu chochote, ili kiwe mfano, lazima kiwe ni mtu halisi, kitu, tukio, au ofisi (sio kweli kuhusu ishara). (I) Kinyume chake daima ni bora kuliko aina katika angalau heshima fulani, vinginevyo hakutakuwa na sababu katika aina - ambayo inaonekana kila wakati wakati inatolewa, kwa sababu ni nyenzo; lakini mfano una wazo la kimungu au la kiroho. Na mara kwa mara kunaweza kuwa na zaidi ya kifananisho kimoja, au utimizo, kifananisho cha kwanza pia kikiwa kielelezo cha mfano wa pili (kama ilivyokuwa kwa Musa, Yoshua, na Kristo (kutimizwa kwa matukio yote mawili) - Dungan huyu anayetazamia mbele zaidi). (j) Wakati mwingine lugha ya kitamathali hutumika katika kutoa tukio la kawaida, na inapaswa kushughulikiwa kama ingekuwa katika hali nyingine yoyote. (k) Kanuni za ukalimani wa alama (bado hazijatolewa) zinatumiwa pia kwa aina, kwani zina mambo kadhaa yanayofanana. Na kadiri aina hiyo inavyokuwa unabii, historia pia inapaswa kuchunguzwa kwa makini, ili tupate ukweli wote kwa pande zote mbili.

Hatimaye, Dungan anawasilisha "AINA KADHAA ZA AINA," kuhusu vyanzo ambavyo zimetolewa, kama ifuatavyo:

(1.) Watu wa kawaida. – (a) Aina za Kristo: Adamu (Warumi 5:12-19; 1 Wakorintho 15:22,45); Musa (Matendo 3:22-24; taz. Kumbukumbu la Torati 18:15-19); Yoshua (ona Waebrania 4:8-9, na ukweli kwamba Yoshua alikuwa mrithi wa haraka wa Musa (Hesabu 27:18-20; Kumbukumbu la Torati 1:37-38; 31:1-3, 22-23; 34:9 Yoshua 1:1-7; Kum.34:8-9); Melkizedeki 5:5; 2 Waebrania; 7: Zekaria 4:1-10; 6:12-13;Koreshi, mfalme wa Uajemi (Isaya 44:28; 45:1-4) (b) Mfano wa Yuda: Ahithofeli (Mdo. 41:9;55:12-13,20).

(2.) Mambo ya kawaida. - (a) Nyoka jangwani (Hesabu 21:9), mfano wa Kristo aliyeinuliwa juu ya msalaba (Yohana 3:14). (b) Wana-kondoo waliochinjwa tangu kuwekwa misingi ya dunia (Mwanzo 4:4, nk., nk.) Mfano wa Kristo; "Mwana-Kondoo wa Mungu aichukuaye dhambi ya ulimwengu" (Yohana 1:29; taz. Waebrania 10:3).

(3.) Taasisi za kawaida. – (a) Sabato, mfano wa pumziko la Mkristo katika Kristo (Mathayo 11:28-29), hasa pumziko la milele mbinguni (Waebrania 10:1-4); (b) Mwana-kondoo wa Pasaka (Kutoka 12), mfano wa Kristo, “pasaka wetu” (1 Wakorintho 5:7); (c) Mwaka wa Yubile, mwaka wa ukombozi mkubwa kutoka kwa deni na utumwa (Mambo ya Walawi 25) ulikuwa aina ya kazi ya mwokozi (Luka 4:16-21); (d) Hema la kukutania na huduma zake zote na taratibu za ibada, mfano wa kanisa na kazi zake na baraka zake duniani na hatimaye mbinguni (Waebrania 8:8-10, 12:18-29).

(4.) Ofisi za kawaida. - (a) Ya Mtume, kuwapa watu wengine elimu iliyowasilishwa na Mwenyezi Mungu; (b) Ya Kuhani, kutoa dhabihu kwa Mungu kwa ajili ya kuondoa dhambi ya wanadamu; na (c) Mfalme, kutekeleza utawala na ulinzi wa kiserikali ulioidhinishwa na kimungu kwa raia wake. Katika utawala wa kitheokrasi wa Israeli ya kale, kila mmoja wa hawa alikuja kwenye ofisi yake kwa kutiwa mafuta kwanza na Mungu - kwa Kiebrania, masihi: kwa Kigiriki, christos; kwa Kiingereza mafuta. Yote yaliyotangulia yalikuwa mifano ya Yesu Kristo, ambaye anachanganya ofisi hizi zote ndani yake, na ndiye “Kristo” mkuu; na raia wa ufalme wake ni "Wakristo." Kristo ndiye Kuhani wetu Mkuu, na chini yake sisi sote ni kuhani (1 Petro 2:5; linganisha Ufunuo 1:6; 5:10; 20:6), lakini tufanye njia zetu zote kwa Mungu kupitia kwake (ona Yohana 16:23-24,27).*{mwisho wa jarida hili}.

Tunaacha (5.) Mwenendo wa kawaida; (6.) Matukio ya kawaida; na (7.) Maeneo ya kawaida, kwa kukosa muda na nafasi. Yaliyotangulia yamefupishwa na kubadilishwa kwa kiasi fulani. Na tamathali za usemi zilizobaki pia zitalazimika kuchorwa tu.

m. Alama. Neno hili linatokana na neno la Kiyunani sumbolon, kutoka kwa jua, pamoja na ballein, kutupa, kutupa na, au kutupa pamoja. Dungan ananukuu ufafanuzi kutoka kwa Webster kama inavyochosha maana yake: kama "ishara ya uwakilishi wa kitu cha kiadili au kiakili, na picha au sifa za vitu vya asili; nembo, kiwakilishi; kama simba ni ishara ya ujasiri; mwana-kondoo ni ishara ya upole au subira." Dungan anaeleza kwamba, ingawa "aina" huwa inawakilisha kitu ambacho bado hakijakuwa, "ishara" inaweza kuwakilisha hali zilizopo wakati huo, au inaweza kuhusiana na kitu kitakachotokea wakati ujao na hivyo kuwa unabii wa kielelezo.

Dungan anaainisha ishara kuwa (1) za kimuujiza, kama vile kichaka kilichowaka moto Musa alikiona kule Horebu ambacho hakikuteketeza, jambo ambalo lilifanya kitu cha adhama na utukufu wa Mungu wa Abrahamu, Isaka, na Yakobo kionekane kabla ya kupewa utume kwa ajili ya kazi yake muhimu sana mbele ya kuwaongoza Waisraeli kutoka Misri hadi Kanaani (Kutoka 3:2); (2) Nyenzo, kama mkate na tunda la mzabibu katika karamu ya Bwana ni ishara za mwili na damu ya Kristo (Mathayo 26:26-28); (3) Maono, kama maono ya mtume Petro juu ya paa ya nyumba huko Yopa ili kumtayarisha kwa ajili ya kwenda Kaisaria kuhubiri injili kwa Mataifa kwa mara ya kwanza (Mdo. 10). Sehemu kubwa zaidi ya kitabu cha Ufunuo inaeleza pia ishara za maono zilizonwa na mtume Yohana alipokuwa amefukuzwa kwenye Kisiwa cha Patmo.

n. Mafumbo. Neno katika umoja ni kutoka kwa Kigiriki para, kando na ballein, kutupa; kwa hivyo kuweka kando au pamoja, kulinganisha, kulinganisha: hadithi ambayo kitu kinachoafikiana na ukweli hutumiwa kama njia ya kuwasilisha wazo la maadili. Waigizaji katika mfano ni wa kweli - kwa maana ya kuwa binadamu, na hawafanyi chochote ambacho kwa asili hawakuweza kufanya au uzoefu. Katika suala hili ni kinyume cha “hadithi,” tunapotumia neno hilo leo, ambamo sifa za kibinadamu zinahusishwa na viumbe hai na visivyo hai, kama vile Waamuzi 9:6-21 na 2 Wafalme 14:8-10 .

Hata hivyo, miongoni mwa watu wa kale kulikuwa na majina machache tu ya lugha ya kitamathali. Na katika Maandiko tunayo tu mafumbo, methali, aina, na mafumbo yaliyotajwa, na hekaya iliyotumiwa lakini isiyotajwa - pamoja na fumbo lenye yote tunayoweka katika fumbo, tashibiha, mfanano (mfano wa muda mrefu) - na mafumbo na methali wakati mwingine hutumika kwa kubadilishana, kama ilivyoonyeshwa hapo juu chini ya "Fumbo," kuanzia ukurasa wa 16.

Fumbo hilo linaemekana kuwa la kale zaidi na la kawaida zaidi kati ya tamathali zote za usemi. Agano la Kale lina mifano mingi. Na, tukija kwenye Agano Jipya, tunampata Bwana wetu akitumia karibu mara kwa mara katika kufundisha - kufunua ukweli juu ya haijulikani kwa kulinganisha na inayojulikana, na wakati huo huo kuifanya ikumbukwe kwa urahisi. Lakini ilitumikia madhumuni mengine pia wakati mwingine.

Kwa mfano, kulingana na Mathayo 13:10-13, alipoulizwa na wanafunzi wake kwa nini alihubiri mahubiri yake makuu ya ufalme wa mbinguni kwa umati wa watu kwa mifano, alitoa sababu mbili: kwa kweli akisema (a) kwamba pamoja na kutoa kielelezo na kuutia mwili maiti ukweli kama ungefanya kwa wanafunzi wake ambao wangeuliza maelezo ikiwa maana haikustahili (haikustahili kujulikana kwao) - kupendezwa nayo vya kutosha kuipokea na kuifuata, ikiwa sio uadui na kusikiliza kitu cha kukosoa na kutumia dhidi yake, kama ilivyokuwa kwa watu tofauti wakati huo.

Pia, katika mfano wa shamba la mizabibu (Mathayo 21:33-46; Marko 12:1-12; Luka 20:9-19), iliyozungumzwa siku ya Jumanne ya juma la kusulubiwa dhidi ya kuhani mkuu na Mafarisayo ambao wangewajibika kwa kifo chake, aliitunga sana hivi kwamba alitoa ukweli ambao walikubali kabla hawajaona kwamba ilikuwa imefanywa kwa ajili ya nabii Daudi hapo awali. vivyo hivyo na Bathsheba (2 Samweli 12) pia kama vile Bwana wetu alivyokuwa amefanya katika maelezo yake ya “Msamaria Mwema” kumjibu mwanasheria (Luka 10:25-37).

III. HITIMISHO.

Imesemwa kwamba Agano la Kale ni Agano Jipya lililofichwa, na kwamba Agano Jipya ni Agano la Kale lililofunuliwa, ambalo linadhihirika kama yote mawili yanachunguzwa kwa uangalifu. Hilo hufanya uchunguzi wa mifano ya Agano la Kale na Agano Jipya kuwa muhimu hasa kwa kuelewa kile mtume Paulo anachokiita “kusudi la milele ambalo [Mungu] alilikusudia katika Kristo Yesu Bwana wetu” (Waefeso 3:11), na ambaye anajieleza kuwa “anayetangaza mwisho tangu mwanzo” (Isaya 46:10).

Na, ikiwa tutaruhusu neno "sitiari" kusimama kwa tamathali zote zinazohusiana za usemi pia, zinaboresha sana na kuipamba. na hakuna fasihi nyingine inayopita Biblia katika jambo hili.

Iwapo karatasi hii, kwa sehemu kubwa ya mchoro wa umuhimu, itachangia katika ufahamu wazi zaidi wa msomaji yeyote katika mambo yanayoshughulikiwa, mwandishi atakuwa amethawabishwa sana kwa juhudi yake, kando na kufurahia na kufaidika sana na sawa na kozi ya kujikumbusha. Nimefurahi kuwa nimetambulishwa kwa Benjamin Keach na kazi yake kuu ya karne tatu mapema.

*Kwa hali hiyohiyo, sisi pia ni “wafalme” (ona 2 Timotheo 2:12; Ufunuo 1:5-6; 5:10; 20:4-6; 22:5), chini yake ambaye ni “MFALME WA WAFALME NA BWANA WA MABWANA” (Ufunuo 19:11-16). Na mitume, "katikakuzaliwa upyawa wakati Mwana wa Adamu atakapoketi katika kiti cha utukufu wake [wakati wa sasa wa Kikristo]," waliambiwa na Kristo, “mtaketi katika viti kumi na viwili, mkiwahukumu kabila kumi na mbili za Israeli [wa kiroho]” (Mathayo 19:28).